

Reprezentare internațională UIA 2018-2022

OAR a fost în permanență reprezentat internațional în principalele asociații profesionale ale arhitecților. În acest mandat această reprezentare a fost la cel mai înalt nivel, din perspectiva pozițiilor ocupate de arhitecții din România în conducerea organizațiilor, dar și datorită contribuțiilor mai multor colegi la programele de lucru. Membrii OAR au deținut funcțiile de Secretar General al UIA, cea mai înaltă demnitate internațională avută vreodată de un arhitect din România și de membru în Consiliul de conducere al ACE.

Portofoliul de Secretar General al UIA, deținut de dr.arh. Șerban Țigănaș, s-a extins pe un mandat atipic de patru ani, din cauza pandemiei. Multe probleme fără precedent au făcut din acest termen unul foarte tumultuos, cu inovații și rezolvări importante, dar și cu divergențe de opinii polarizate și chiar cu conflicte. Practic UIA s-a confruntat cu o încercare de a schimba radical cultura organizatorică prin câteva politici cu impact major în interior și în exterior. La nivelul vizibilității internaționale a fost semnat protocolul UIA-UNESCO pentru Capitala Mondială a Arhitecturii, orașul Rio de Janeiro, viitoarea gazdă a congresului UIA programat în 2020, fiind desemnată ca prima deținătoare a acestui titlu. Ambițiosul proiect a fost menit să amplifice impactul congreselor la nivel de metropolă și chiar stat, pe durata unui întreg an calendaristic, implicând resurse mult mai consistente și oferind oportunitatea celebrării arhitecturii și problematizării acesteia la o scară mult mai amplă. Bineînțeles, ca la orice primă ediție, o serie întreagă de dificultăți conceptuale, organizatorice și bugetare au trebuit depășite. Pandemia, problemele politice și economice ale Braziliei, alegerile la nivel de stat și de guvern local în Rio de Janeiro, au făcut din pregătirea congresului concomitent cu a capitalei o adevărată provocare, chiar o aventură. Colaborarea dintre arhitecții din Rio și Sao Paulo cu UIA a avut final fericit. Criza sanitară a dus la amânarea evenimentelor cu un an și la reformularea completă a calendarului programelor cu pondere crescută a on-line-ului. Rezultatul a fost spectaculos și nescontat din punct de vedere al participării, desigur greu de comparat în cele două ipostaze, cu prezență fizică și de la distanță. O sinteză a concluziilor poate fi găsită pe site-ul UIA, dar interpretarea datelor încă se lasă așteptată. Important e că arhitecții se pregătesc pentru următoarea Capitală Mondială a Arhitecturii, care va fi Copenhaga în 2023.

Următorul proiect excepțional, fără precedent și care s-a bucurat de succes a fost Forumul tematic intermediar. Acesta și-a propus generarea unui eveniment cu o temă unică de mare actualitate, concomitent cu o analiză de parcurs a organizației, în paralel. Forumul a fost găzduit de arhitecții din Baku, capitala Azerbaidjanului, în 2019, fiind dedicat impactului turismului de masă în orașele cu patrimoniu. Concluziile orientate către un turism sustenabil au fost remarcabile. Tot atunci s-a stabilit tematica următorului forum pentru care au candidat Riad și Madrid, cel din urmă fiind desemnat ca gazdă în 2022 pentru dezbaterile dedicate locuirii.

În acest mandat a fost creată cea de-a patra comisie a UIA, după decenii în care organizația a funcționat cu trei comisii. Aceasta este dedicată obiectivelor dezvoltării sustenabile ale ONU, cunoscute ca 17 Sustainable Development Goals, abreviată ca SDG Comision. Încă de la lansare inițiativa s-a dovedit ca având un ecou excelent în rândul organizațiilor membre UIA și dincolo de acest nivel, în exterior. Dedicarea declarată a UIA către un viitor sustenabil a fost o decizie strategică fundamentală. Pe această temă, dar și pe tema concursurilor de arhitectură, UIA a susținut o colaborare fără precedent cu ACE, organizați cu care intrase într-o anumită formă de concurență neproductivă asupra relevanței internaționale. Vlad Gaivoronschi a fost și în acest mandat, reprezentantul OAR în PPC, Comisia de Practică Profesională, unde a continuat să își aducă contribuția, după documentul fundamental al cărui coautor a fost împreună cu fostul președinte Albert Dubler, Valoarea arhitecturii.

În plan intern, UIA a depus eforturi pentru sistematizarea și eficientizarea programelor de lucru conform protocolului adoptat la Congresul de la Seul. Acesta presupunea adoptarea unor măsuri ferme de creștere a relevanței tematiche și a obținerii unor rezultate prognozate. Schimbarea de paradigmă a fost benefică, dar trebuie să treacă cel puțin încă un ciclu pentru ca toate programele de lucru să atingă performanțe similare. Au excelat, ca de obicei, cele dedicate patrimoniului și societății, dar și Architecture and Children, unde OAR este reprezentat bineînțeles de creatorii programului De-a arhitectura.

Problemele cu care s-a confruntat organizația au fost declanșate de erori de gestiune care au condus la demisia trezorerului, care a fost din păcate însă transformată într-un pretext pentru ciocnirea a două direcții de acțiune, reformatoare și conservatoare. Ca în orice organizație, măsurile de cuantificare a performanțelor, raportarea obiectivă și menținerea relevanței prin permanenta întinerire a reprezentării pot duce la reacții contrare menite să mențină aceleași persoane excesiv de mult timp în cerul celor care operează sau pretind că o fac în numele organizației. Totuși echipa care pregătește Congresul și capitala Mondială a Arhitecturii de la Copenhaga ne transmite semnale clare că programul acestora este solid și relevant și că profesia de arhitect continuă să fie activă în a aborda problemele mondiale actuale din ce în ce mai intens. Pentru OAR recomand insistent continuarea și chiar intensificarea eforturilor de reprezentare în organizațiile internaționale, având ca principal beneficiu înțelegerea aprofundată a provocărilor arhitecturii în lume, a modului de operare a organizațiilor și a limitelor acestora, care poate duce la o calibrare mai bună a strategiilor proprii. Cultura organizatorică a OAR nu poate fi modelată fără ca expunerea și experiența internațională să nu își aducă aportul. Până în prezent, datorăm foarte mult modelelor și colaborărilor internaționale prin formula legii 184, SIOAR, concursuri internaționale de arhitectură și multe altele.

Arh. Șerban Țigănaș